

คู่มืออาสาสมัครแรงงาน ในการดำเนินงานป้องกันยาเสพติด

ส่วนป้องกันยาเสพติดในกลุ่มแรงงาน
กองป้องกันยาเสพติด สำนักงาน ป.ป.ส. กระทรวงยุติธรรม

คู่มืออาสาสมัครแรงงาน ในการดำเนินงานป้องกันยาเสพติด

ส่วนป้องกันยาเสพติดในกลุ่มแรงงาน

กองป้องกันยาเสพติด สำนักงาน ป.ป.ส. กระทรวงยุติธรรม

ชื่อหนังสือ	: คู่มืออาสาสมัครแรงงานในการดำเนินงานป้องกัน ยาเสพติด
ปีที่พิมพ์	: มกราคม ๒๕๕๙
ครั้งที่พิมพ์	: ครั้งที่ ๑
จำนวนที่พิมพ์	: จำนวน ๑๐,๕๐๐ เล่ม
ISBN	: ๙๗๘-๖๑๖-๗๗๗๗-๑๙-๑
เลขที่เอกสารเผยแพร่	: ๑-๐๔-๒๕๕๙
อำนาจการผลิต	
	ส่วนป้องกันยาเสพติดในกลุ่มแรงงาน
	กองป้องกันยาเสพติด
	สำนักงาน ป.ป.ส. กระทรวงยุติธรรม
คณะกรรมการที่ปรึกษา	: นายชัยสิน พोธิเจริญ
	ผู้อำนวยการกองป้องกันยาเสพติด
พิมพ์ที่	: หจก. อรุณการพิมพ์
	๔๕๗/๖-๗ ถนนพระสุเมรุ แขวงบวรนิเวศ
	เขตพระนคร กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐
	โทร. ๐ ๒๒๘๓ ๖๐๓๓-๔
	โทรสาร. ๐ ๒๒๘๐ ๒๑๔๗-๘

คำนำ

การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในกลุ่มเป้าหมาย สถานประกอบการในปี ๒๕๕๘ ได้แบ่งเป็น ๒ กลุ่มเป้าหมาย คือ การดำเนินงาน ป้องกันยาเสพติดในสถานประกอบการที่มีลูกจ้าง ๑๐ คนขึ้นไป มุ่งเน้นการส่งเสริม ให้สถานประกอบการผ่านเกณฑ์มาตรฐานด้านยาเสพติด และการดำเนินงาน ในสถานประกอบการที่มีลูกจ้างต่ำกว่า ๑๐ คน ลงมา มุ่งเน้นการเสริมสร้างภูมิคุ้มกัน ยาเสพติด ผ่านกลไกอาสาสมัครแรงงาน

ส่วนป้องกันยาเสพติดในกลุ่มแรงงาน กองป้องกันยาเสพติด สำนักงาน ป.ป.ส. ได้เล็งเห็นความสำคัญและความจำเป็นที่จะต้องมีเครื่องมือที่จะเสริมสร้างความรู้ ให้กับอาสาสมัครแรงงานในการทำงานด้านยาเสพติด เพื่อเปรียบเสมือนเป็นเข็มทิศ ในการทำงาน จึงได้จัดทำคู่มืออาสาสมัครแรงงานในการดำเนินงานป้องกันยาเสพติด เพื่อเป็นแนวปฏิบัติในการดำเนินงานให้อาสาสมัครแรงงานสามารถปรับประยุกต์ใช้ กรอบรูปแบบ ๓ สร้างความดีป้องกันยาเสพติด โดยอาศัยกระบวนการดำเนินงาน ในพื้นที่ด้วยหลักการวงจรคุณภาพ (พีดีซีเอ : PDCA) เพื่อให้มีวิธีการดำเนินงาน ที่เหมาะสมกับแต่ละสถานประกอบการ

ภารกิจของอาสาสมัครแรงงานในการดำเนินงานป้องกันยาเสพติด เป็นงาน จิตอาสา ทำความดีเพื่อแผ่นดิน เปรียบอาสาสมัครแรงงานเสมือนดินแต่ละเม็ด ที่รวมกันเป็นแผ่นดินทำความดีป้องกันยาเสพติดรายในหลวง และการทำความดี ของอาสาสมัครแรงงานเป็นการทำความดีเพื่อชาติบ้านเมืองจะส่งผลให้ประเทศชาติ ปลอดภัยจากยาเสพติด

ทั้งนี้ ผู้จัดทำ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือเล่มนี้จะสามารถนำมาเป็นแนวปฏิบัติ ในการดำเนินงานเพื่อสร้างความดีป้องกันยาเสพติดในสถานประกอบการให้กับ อาสาสมัครแรงงานให้เกิดประสิทธิผลบรรลุตามวัตถุประสงค์ และผู้จัดทำ ขอขอบพระคุณ กลุ่มนักสนับสนุนเครือข่ายและประธานภูมิภาค สำนักตรวจและประเมินผล

คู่มืออาสาสมัครแรงงานในการดำเนินงานป้องกันยาเสพติด

สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ในการเอื้อเพื่อข้อมูลการดำเนินงานของอาสาสมัคร แรงงาน และส่งเสริม สนับสนุนให้อาสาสมัครแรงงานเข้ามามีส่วนร่วมในการ ดำเนินงานป้องกันยาเสพติด เพื่อร่วมเป็นพลังของแผ่นดิน และขอขอบพระคุณ จิตอาสาในการทำงานป้องกันยาเสพติดของอาสาสมัครแรงงานทุกท่านมา ณ โอกาสนี้

ส่วนป้องกันยาเสพติดในกลุ่มแรงงาน
กองป้องกันยาเสพติด สำนักงาน ป.ป.ส.

มกราคม ๒๕๕๙

สารบัญ

หน้า

คู่มืออาสาสมัครแรงงานในการดำเนินงาน ป้องกันยาเสพติด

บทที่ ๑ พระราชนิรันดร์...ปลูกจิตอาสา

๗

- พระราชนิรันดร์...ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช...
เกี่ยวกับการประกอบอาชีพและยาเสพติด...

- เพลง ของขวัญจากก้อนดิน ศิลปิน : เบิร์ด งิชา
- เพลง คนดีไม่วันตาย ศิลปิน : บีร์ ไชยเดช และ บีรนัยน์ ณ หนองคาย

บทที่ ๒ นโยบายและแนวทางการดำเนินงานป้องกันยาเสพติด

๑๑

ในส่วนประกอบการ

- ๒.๑ นโยบาย ยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
๒.๒ แนวทางการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในส่วนประกอบการ

บทที่ ๓ การดำเนินงานเสริมสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติด

๑๖

ในส่วนประกอบการโดยอาสาสมัครแรงงาน

- ๓.๑ ที่มาของการดำเนินงาน
๓.๒ ความสำคัญของอาสาสมัครแรงงานต่อการดำเนินงาน
ป้องกันยาเสพติด
๓.๓ ภารกิจการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดในส่วนประกอบการ
โดยอาสาสมัครแรงงาน
๓.๔ บทบาท หน้าที่ ของอาสาสมัครแรงงานในการดำเนินงาน
ด้านการป้องกันยาเสพติด
๓.๕ แนวทางและขั้นตอนการดำเนินงานเผยแพร่สื่อเพื่อการป้องกัน
ยาเสพติด
๓.๖ รูปแบบสื่อเผยแพร่การป้องกันยาเสพติด
๓.๗ วิธีการเข้าถึงสถานประกอบการในพื้นที่

ภาคผนวก

- ก. ความรู้เกี่ยวกับโทษพิษภัยยาเสพติด
- ข. สถานที่ติดต่อหน่วยงานให้บริการด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
- ค. แบบสรุปผลการปฏิบัติงานของอาสาสมัครแรงงาน
(รวมงานด้านป้องกันยาเสพติด)

บทที่ ๑

พระราชดำรัสฯ...ปลูกจิตอาสา

๑. พระราชดำรัส...ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช...เกี่ยวกับการประกอบอาชีพและยาเสพติด..

➤ เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ....

“...การที่จะทำงานให้สัมฤทธิผลที่พึงประสงค์น่า คือ ที่เป็นประโยชน์และเป็นธรรมด้วยนั้น จะอาศัยความรู้แต่เพียงอย่างเดียว ไม่ได้ จำเป็นต้องอาศัยความสุจริต ความบริสุทธิ์ใจ และความถูกต้อง เป็นธรรม ประกอบด้วย...”

ความตองหนึ่ง ในพระบรมราชโวหาร
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยรามคำแหง
ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร
วันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐

และ...

“...เมื่อมีโอกาสและมีงานให้ทำ ควรเต็มใจทำ โดยไม่จำเป็นต้องตึ้งข้อแม้ หรือเงื่อนไขอันใด ไว้ให้เป็นเครื่องกีดขวาง คนที่ทำงานได้จริง ๆ นั้น ไม่ว่าจะจับงานสิ่งใด ย่อมทำได้เสมอ ถ้ายังมีความอาจใจใส่ มีความขยันและซื่อสัตย์สุจริต ก็ยิ่งจะช่วยให้ประสบผลสำเร็จในงานที่ทำสูงขึ้น...”

ความตองหนึ่ง ในพระบรมราชโวหาร
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา
วันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐

➤ เกี่ยวกับยาเสพติด...

“...ยาเสพติดนี่มันก่อให้เกิดความเดือดร้อนหลายอย่าง โดยที่ไม่ได้ตั้งใจ ทางราชการ โดยตำรวจ โดยโรงพยาบาล โดยเอกชนต่าง ๆ เดือดร้อนหนծ และสิ้นเปลือง คนทั่วประเทศ กีสิ้นเปลือง แทนที่จะมีเงินทอง มีทุนมาสร้างบ้านเมืองให้สบาย ให้เจริญ มัวแต่ต้องมาปรบปรามยาเสพติด มัวแต่ต้องเสียเงินค่ารักษา ทั้งผู้เสพยา ทั้งผู้คนที่เดือดร้อน เสียทั้งเงิน เสียทั้งชื่อเสียง...”

ความต้อนหนึ่ง ในพระราชดำรัส
พระราชทานแก่คณะบุคคลต่าง ๆ ที่เข้าฝึกฯ ถวายพระราชซัยมงคลในโอกาส
วันเฉลิมพระชนมพรรษา
ณ ศาลาดุสิตาลัย สวนจิตรลด
วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๔๕

เพลง ของขวัญจากก้อนดิน

ตีลปีบ : เปริ๊ด รงไชย

เราทุกคนก็เหมือนก้อนดินแค่ก้อนหนึ่ง
อ่อนแอกเหมือนโคลน ให้ไปตามทางเรื่อยไป

มีพลัง เพียงแค่แรงเดียวที่ยืดเรา
รวมผู้คนมากมาย ให้ทรงพลังแข็งแรง

* เราเก็บ พ่อต้องเหนื่อยสักเพียงไหน
 เพราะพ่อรู้ พ่อคือ... พลังแห่งแผ่นดิน

** หากจะหา ของขวัญ ให้พ่อสักกล่อง
 บวกกันเป็นดินเดียว ให้พ่อได้สุขใจ
(ข้า *, **)

ช่วยกันทำความดี ให้พ่อได้สุขใจ

ประมาณ ไร่ค่า ไร้ความหมาย
 เมื่อน้ำแห้งไป ก็แตกระแหง
 เหนี่ยวรัง เรายิ่ง ให้กล้าแข็ง

รวมเป็นเม็ดดินทุกเม็ด ให้เป็นแผ่นดิน
 ต้องลำบากใจกาย ไม่เคยสิ้น
 ให้เราพออยู่พอกินกันต่อไป

เราทั้งสอง จะพร้อมกันได้ใหม่
 ไม่ต้องเหนื่อยเกินไป อย่างที่เป็นมา

ไม่ต้องเหนื่อยเกินไป อย่างที่แล้วมา

*****

เพลง คนดีไม่มีวันตาย

ศิลป์ : รีร์ ไชยเดช & รีรันย์ ณ หนองคาย

แม่เมืองครุ๊ แต่เราธรัช
ไม่ว่าวันพรุ่งนี้มันจะเป็นเช่นไร
ฟ้าและดินไม่เห็นไม่เป็นไร
แม่ยากเย็นแค่ไหนไม่เคยบ่นซักคำ
** จะปิดทองหลังองค์พระปฏิมา
ไม่เมืองครุอยู่ค้าฟ้าถึงเวลาก็ต้องไป
ขอเทิดทูนศักดิ์ศรียิ่งสิ่งใด
โลกยังไม่สิ้นหวัง ก้ายังมั่นในความดี
(ข้า **)

รู้ว่าเรานั้นทำเพื่อใคร
ก็จะไม่เสียใจกับสิ่งที่เราได้ทำ
ไม่ได้หวังให้ใครจดจำ
ไม่เมืองครุจดจำ แต่เราเกียรติภูมิใจ
จะยอมรับโชคชะตาไม่ว่าดีร้าย
เหลือไว้แต่คุณงามความดี
แม่แต่ลมหายใจก็ยอมแพ้
ศรัทธาไม่เคยหน่ายหนี คนดีไม่มีวันตาย

*****

บทที่ ๒

นโยบายและแนวทางการดำเนินงาน ป้องกันยาเสพติดในสภากองบกการ

๒. นโยบายและแนวทางการดำเนินงานป้องกันยาเสพติด ในสภากองบกการ

ปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาความมั่นคงปลอดภัยของมนุษยชาติ (Human Security) นับวันจะทวีความรุนแรง ทวีความซับซ้อนมากขึ้น สำนักงาน ป.ป.ส. ในฐานะหน่วยงานกลางที่ประสาน อำนวยการ และบูรณาการการทำงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๒ (แผน ๕ ปี) โดยมีวิสัยทัศน์ให้ “สังคมไทยเข้มแข็งและรอดพ้นจากยาเสพติดด้วยภูมิคุ้มกันและมาตรการการลดผู้ติดและผู้เสพ และความร่วมมือระหว่างประเทศด้านยาเสพติดบรรลุผลตามพันธกรณี และวิสัยทัศน์อาเซียนภายในปี ๒๕๖๒” ซึ่งมีนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแนวทาง ดังนี้

๒.๑ นโยบาย ยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

ตามแผนยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๒ ได้จำแนกยุทธศาสตร์ในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดเป็น ๕ ยุทธศาสตร์ คือ

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การป้องกันกลุ่มผู้เสี่ยงจากการเสี่ยงเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด
ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การแก้ไขปัญหาผู้เสพผู้ติดยาเสพติด

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การสร้างและพัฒนาระบบรองรับการคืนคนดื้อสังคม
ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การควบคุมตัวยาและผู้ค้ายาเสพติด

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ความร่วมมือระหว่างประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การสร้างสภาพแวดล้อมเพื่อการป้องกันปัญหายาเสพติด
ยุทธศาสตร์ที่ ๗ การมีส่วนร่วมภาคประชาชน

ยุทธศาสตร์ที่ ๘ การบริหารจัดการอย่างบูรณาการ

คู่มืออาสาสมัครแรงงานในการดำเนินงานป้องกันยาเสพติด

ความเชื่อมโยงระหว่างวิสัยทัศน์และตัวชี้วัดตามยุทธศาสตร์ (แผน ๕ ปี)

แผนยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๒

วิสัยทัศน์

“สังคมไทยเข้มแข็งและรอดพันภัยจากยาเสพติดด้วยภูมิคุ้มกันและมาตรการลดผู้ค้าและผู้เสพ และความร่วมมือระหว่างประเทศด้านยาเสพติดบรรลุผลตามกรอบนี้และวิสัยทัศน์อาเซียนภายในปี ๒๕๖๒”

สังคมไทยเข้มแข็งและรอดพันภัยจากยาเสพติด
ด้วยภูมิคุ้มกันและมาตรการลดผู้ค้าและผู้เสพ

ความร่วมมือระหว่างประเทศด้านยาเสพติดบรรลุผล
ตามพันธกรณีและวิสัยทัศน์อาเซียน

ตัวชี้วัดภาพรวม

- ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนสูงขึ้น ทั้งนี้ โดยวัดจากคิดที่เกิดขึ้นกับชีวิตร่างกาย และเหตุคดียาเสพติด มีจำนวนลดลงเมื่อเทียบกับปีที่แล้ว
- สามารถควบคุมและป้องกันยาเสพติดได้มากกว่าที่ผ่านมา
- ระดับความพึงพอใจและความเชื่อมั่นของประชาชนต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของรัฐบาล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในภาพรวมสูงขึ้นเมื่อเทียบกับปีที่แล้ว

สถานศึกษา
เข้มแข็ง

สังคมเข้มแข็ง

ชุมชนเข้มแข็ง

สถานประกอบการ
เข้มแข็ง

ครอบครัวเข้มแข็ง

ตัวชี้วัดยุทธศาสตร์ความร่วมมือ
ระหว่างประเทศ

- ระดับความสำเร็จของการประสานพลัดดัน ความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่ออาเซียน ไปสู่เป้าหมายในการป้องกันยาเสพติด
- ระดับความสำเร็จของการประสานการปฏิบัติร่วมกับประเทศไทยเพื่อนบ้านเพื่อลดกัน ปราบปรามจับกุมยาเสพติด สารรัตติ้ง และ เดมิณฑ์ ก่อนจะเจ้ามายังประเทศไทย
- ระดับความสำเร็จของการประสานพลัดดัน

ตัวชี้วัดยุทธศาสตร์การป้องกันกู้ภัยเมืองให้กับชีวิตฯ

- สัดส่วนการเสพยาเสพติดของเด็กและเยาวชนรายใหม่เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา
- ร้อยละของเด็กและเยาวชนที่รับรู้และเข้าใจในภาระผูกพันกับยาเสพติด เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา

ตัวชี้วัดยุทธศาสตร์การสร้างสภาพแวดล้อมเพื่อป้องกันปัญหายาเสพติด

- พื้นที่สีเขียวและปัจจัยสีเขียวในทุกจังหวัดลดลง เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา

ตัวชี้วัดยุทธศาสตร์การสังฆารามและพัฒนาระบบรองรับการคืนคนดื้อยังสังคม

- จำนวนผู้ติดเชื้อ HIV/ผู้ติดยาเสพติดที่รับการรักษา/พัฒนาเพิ่มเติมเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา
- ผู้ติดเชื้อ HIV/ผู้ติดยาเสพติดที่รับการรักษาที่มีคุณภาพเพิ่มเติมเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา

ตัวชี้วัดยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วม
ภาคประชาชน

- สัดส่วนที่เพิ่มขึ้นของหมู่บ้าน/ชุมชนเข้มแข็ง เอาชนะยาเสพติด
- สัดส่วนหมู่บ้าน/ชุมชนเข้มแข็งอาชันยาเสพติด มีคุณภาพชีวิตที่ดีเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา

ตัวชี้วัดยุทธศาสตร์การควบคุมด้วยยาเสพติดต่อประเทศ

- สัดส่วนผู้กระทำคิดยาเสพติดต่อประเทศ ๑๐๐,๐๐๐ คนลดลง
- ร้อยละของการจับกุมคดียาเสพติดในฐานความผิดสำคัญ

ในปี ๒๕๕๘ ได้นำกรอบแนวทางการดำเนินงานยุทธศาสตร์ทั้ง ๘ ยุทธศาสตร์ มาจัดทำเป็นแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ประกอบด้วย ๔ แผน คือ แผนป้องกันยาเสพติด แผนบำบัดรักษายาเสพติด แผนปราบปรามยาเสพติด และ แผนบริหารจัดการอย่างบูรณาการ ซึ่งยุทธศาสตร์ที่ ๑ การป้องกันกลุ่มผู้มีโอกาสเข้าไป เกี่ยวข้องกับยาเสพติดเป็นส่วนหนึ่งของแผนป้องกันยาเสพติด โดยมีเป้าหมาย ของแผน ใน การสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติดให้กับเด็กและเยาวชนทั้งใน และนอกสถานศึกษา ประชาชนโดยทั่วไป และกลุ่มแรงงาน

๒.๒ แนวทางการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในสถานประกอบการ

จากการรอบแนวทางการดำเนินงานของแผน ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๒) แบ่งการทำงานเป็น ๘ ยุทธศาสตร์ ภายใต้กรอบแนวทางการดำเนินงาน ยุทธศาสตร์ที่ ๑ มีประเด็นยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวกับการดำเนินงานป้องกันยาเสพติด ในสถานประกอบการ คือ การสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันในผู้ใหญ่และวัยแรงงาน โดยในปีงบประมาณ ๒๕๕๘ คำสั่ง ศอ.ปส. ที่ ๙/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘ เรื่อง แผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ปี ๒๕๕๘ มีแนวทางการ ดำเนินงานในการสร้างภูมิคุ้มกันในกลุ่มแรงงาน ซึ่งมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑) การรณรงค์/เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ เพื่อการป้องกันและแก้ไข ปัญหายาเสพติด ในสถานประกอบการที่มีลูกจ้างต่ากว่า ๑๐ คนลงมา โดยมุ่งเน้น สถานประกอบการประเภท ที่มีความเสี่ยงต่อปัญหายาเสพติด และอยู่ในพื้นที่ที่มีปัญหา การแพร่ระบาดยาเสพติดมาก

๒) ส่งเสริมสถานประกอบการให้มีระบบการจัดการเพื่อการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด ตามเกณฑ์โรงงานสีขาว และตามเกณฑ์มาตรฐานการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด (มยส.) ในสถานประกอบการ ที่มีลูกจ้างตั้งแต่ ๑๐ คน ขึ้นไป

๓) ส่งเสริมให้เกิดเครือข่ายความร่วมมือในการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติดระหว่างสถานประกอบการ เช่น สวนอุตสาหกรรม นิคมอุตสาหกรรมสีขาว ฯลฯ

คู่มืออาสาสมัครแรงงานในการดำเนินงานป้องกันยาเสพติด

- ๔) เผยแพร่ความรู้ทางพิชภัยของยาเสพติด เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดให้แก่แรงงานไทยที่ไปทำงานต่างประเทศ
- ๕) จัดกิจกรรม TO BE NUMBER ONE ในสถานประกอบการ

ทั้งนี้ ครอบคลุมแนวทางการดำเนินงาน ๕ ประเด็นดังกล่าวข้างต้นนั้น มีกระหวงแรงงาน (สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กรมการจัดหางาน) เป็นเจ้าภาพหลัก และมีกรุงเทพมหานครและอาสาสมัครแรงงาน เป็นหน่วยงานสนับสนุน

ที่มา : ๑. สำนักยุทธศาสตร์, สำนักงาน ป.ป.ส., แผนยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๒.

๒. คำสั่งศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติ ที่ ๔/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘ เรื่อง แผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ปี ๒๕๕๙.

บทที่ ๓

การดำเนินงานเสริมสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติด ในสถานประกอบการโดยอาสาสมัครแรงงาน

๓. การดำเนินงานเสริมสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดในสถานประกอบการ โดยอาสาสมัครแรงงาน

ตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๒ มีกรอบการทำงานภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การป้องกันกลุ่มผู้มีโอกาสเข้าไปเกี่ยวข้อง กับยาเสพติด ซึ่งมีเป้าหมายเสริมสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดในสถานประกอบการ โดยในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ มีนโยบายในการส่งเสริมอาสาสมัครแรงงานเป็นกลไก ขับเคลื่อนงานป้องกันยาเสพติด ในสถานประกอบการ ที่มีลูกจ้างต่ากว่า ๑๐ คนลงมา และให้ขยายเครือข่ายอาสาสมัครแรงงานทำงานด้านป้องกันยาเสพติด เป็นสำคัญ

๓.๑ ที่มาของการดำเนินงาน

จากข้อมูลผู้เข้ารับการบำบัดรักษายาเสพติดของทุกปี จะพบว่า ประชากร วัยแรงงานตอนต้น คือ ช่วงอายุ ๒๑ - ๒๕ ปี เป็นกลุ่มที่เข้ารับการบำบัดรักษามาก เป็นอันดับสองรองจากกลุ่มเยาวชน จึงเป็นกลุ่มเสี่ยงต่อการเข้าไปเกี่ยวข้องกับ ยาเสพติดที่ต้องเร่งดำเนินการป้องกัน แก้ไข และสอดส่องเฝ้าระวัง เนื่องจากประชากร กลุ่มนี้ดังกล่าว เป็นกำลังผลิตทางเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศไทย ประกอบกับที่ผ่านมา การดำเนินงานป้องกันยาเสพติดของหลายหน่วยงานจะมุ่งเน้นไปที่สถานประกอบการ ที่มีลูกจ้างตั้งแต่ ๑๐ คนขึ้นไป ซึ่งเป็นสถานประกอบการที่เริ่มมีการวางแผนระบบการจัดการ ปัญหายาเสพติดภายในสถานประกอบการ ในขณะที่สถานประกอบการที่มีลูกจ้าง ต่ากว่า ๑๐ คนลงมา ยังไม่ได้มีการดำเนินกิจกรรมเพื่อเป็นการเสริมสร้างภูมิคุ้มกัน ให้แก่แรงงานในสถานประกอบการดังกล่าว ส่งผลให้สถานประกอบการที่มีลูกจ้าง ต่ากว่า ๑๐ คนลงมา เป็นกลุ่มเป้าหมายที่มีความเสี่ยงต่อการแพร่ระบาดของยาเสพติด

๓.๒ ความสำคัญของอาสาสมัครแรงงานต่อการดำเนินงานป้องกันยาเสพติด

อาสาสมัครแรงงานเป็นบุคคลที่มีความสำคัญของกระทรวงแรงงานในการทำหน้าที่เป็นสื่อกลางในการประชาสัมพันธ์ เพยแพร่ข้อมูลข่าวสาร และประสานงานเบื้องต้นระหว่างแรงงานกับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงแรงงานระดับพื้นที่ ซึ่งถือว่าเป็นสื่อบุคคลที่มีการทำงานที่เข้าถึงประชาชนในพื้นที่ และมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ปฏิบัติงานด้วยจิตสาธารณะทำงานเพื่อสังคม ไม่หวังผลตอบแทนใด ๆ ประกอบกับที่ผ่านมา สำนักงาน ป.ป.ส. ยังไม่ได้มีการพัฒนากลไกเพื่อทำหน้าที่ในการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดให้แก่แรงงานในสถานประกอบการที่มีลูกจ้างต่ำกว่า ๑๐ คนลงมา

สำนักงาน ป.ป.ส. พิจารณาเห็นว่ากลไกที่มีศักยภาพในการทำหน้าที่ เพยแพร่ข้อมูลข่าวสารและสื่อประชาสัมพันธ์ เพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่แรงงาน ในสถานประกอบการที่มีลูกจ้างต่ำกว่า ๑๐ คนลงมา และสามารถเข้าถึงประชาชน แรงงานในพื้นที่ และทำงานด้วยจิตอาสาในการทำหน้าที่เป็นผู้ให้...ไม่ว่าจะเป็นการให้ความรู้ ความเข้าใจ ถึงโทษพิษภัยของยาเสพติด ให้คำแนะนำสถานที่ติดต่อหน่วยงาน ที่ให้บริการด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด รวมทั้ง เป็นผู้รณรงค์ ประชาสัมพันธ์ สร้างจิตสำนึกให้สถานประกอบการเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

๓.๓ การกิจการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดในสถานประกอบการโดยอาสาสมัตรแรงงาน

- ๑) เป็นสื่อบุคคลในการเผยแพร่สื่อความรู้ในการป้องกันยาเสพติดให้แก่แรงงานในสถานประกอบการที่มีลูกจ้างต่ำกว่า ๑๐ คนลงมา
- ๒) ทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานเบื้องต้นระหว่างแรงงานในสถานประกอบการที่มีลูกจ้างต่ำกว่า ๑๐ คนลงมา กับ หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องในการป้องกันยาเสพติด
- ๓) ให้คำปรึกษา แนะนำ การป้องกันยาเสพติด และแนะนำสถานที่บำบัดรักษา พื้นฟูสมรรถภาพแรงงานที่เป็นผู้เสพติดในสถานประกอบการ

๓.๔ บทบาท หน้าที่ ของอาสาสมัครแรงงานในการดำเนินงานด้านการป้องกันยาเสพติด

บทบาท หน้าที่ ของอาสาสมัครแรงงานในการดำเนินงานด้านการป้องกันยาเสพติด ซึ่งเป็นงานจิตอาสา ทำงานเพื่อส่วนรวม โดยมีบทบาท หน้าที่เพิ่มเติม จากที่มีอยู่เดิม ด้วยการทำหน้าที่เสริมสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดในสถานประกอบการ ที่มีลูกจ้างต่ากว่า ๑๐ คนลงมา เปรียบอาสาสมัครแรงงานเสื่อมdinแต่ล่เม็ด ที่รวมกันเป็นหนึ่งเดียวทำงานป้องกันยาเสพติดเป็นแผ่นดินถวายแด่ในหลวง ซึ่งทรงมีพระราชดำรัสห่วงใยประชาชนเกี่ยวกับปัญหายาเสพติด รวมทั้ง เปรียบอาสาสมัคร แรงงาน ที่ทำงานด้านยาเสพติดเสื่อมคนที่ทำความดีไม่มีวันตายไปจากความดี (รายละเอียดตามพระราชดำรัสฯ...ปลูกจิตอาสา ที่กล่าวถึงในบทที่ ๑) ทั้งนี้ ส่วนป้องกันยาเสพติดในกลุ่มแรงงาน กองป้องกันยาเสพติด สำนักงาน ป.ป.ส. ได้เล็งเห็น ความจำเป็น และความสำคัญในบทบาท หน้าที่ของอาสาสมัครแรงงานที่ทำงานป้องกันยาเสพติดเพื่อประเทศไทย ได้ประยุกต์ใช้กระบวนการดำเนินงานวงจรคุณภาพ (พดีซีเอ : PDCA) ของ เดเมมิ่ง (อ้างถึงใน ศุภชัย อาชีวะระจับโรค, ๒๕๔๗) ในการดำเนินงานป้องกันยาเสพติด ด้วย **รูปแบบ ๓ สร้างความดีป้องกันยาเสพติด** ซึ่งมีแนวปฏิบัติในการดำเนินงาน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การวางแผน (พี : Plan) อาสาสมัครแรงงานนำข้อมูล

รายชื่อสถานประกอบการที่มีลูกจ้างตั่งกว่า ๑๐ คนลงมา จากสำนักงานแรงงานจังหวัด แล้ววางแผนว่าจะลงพื้นที่ทำการกิจจะไรบ้าง ด้วยกรอบแนวปฏิบัติรูปแบบ ๓ สร้างความดีป้องกันยาเสพติด ทั้งนี้ สถานประกอบการแต่ละแห่งอาจจะมีวิธีการ กิจกรรม การดำเนินงานต่าง ๆ กันตามความเหมาะสมกับบริบท ตัวอย่าง กรอบแผน แนวปฏิบัติการดำเนินงานด้วยรูปแบบ ๓ สร้างความดีป้องกันยาเสพติด ดังนี้

๑) สร้างภูมิคุ้มกัน ทักษะชีวิต ห่างไกลจากยาเสพติด

ด้วยการ

- ✓ ให้ความรู้ไทยพิษภัยยาเสพติด แก่ลูกจ้างในสถานประกอบการ
- ✓ ให้คำปรึกษา แนะนำ วิธีแก้ไขปัญหาชีวิตในทางที่ถูก ทักษะการปฎิเสธ เมื่อถูกข้อขวนให้ใช้ยาเสพติด โดยไม่มีความเชื่อและความเข้าใจ ที่ผิด ๆ ว่า เสพแล้วจะทำให้ทำงานได้มากขึ้น ได้เงินเยอะ ๆ คุ้มที่จะเสพ ให้กับลูกจ้าง ในสถานประกอบการ
- ✓ ให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือ ลูกจ้างที่มีพฤติกรรม เสพยาเสพติดเข้ารับการบำบัดรักษา

✓ ให้คำแนะนำ Naray และ เอียดเกี่ยวกับสถานที่ติดต่อ หน่วยงาน ที่ให้บริการด้านป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด แก่นายจ้างและลูกจ้าง ในสถานประกอบการ

✓ ฯลฯ

๒) **สร้างจิตสำนึกการมีส่วนร่วม รณรงค์ ประชาสัมพันธ์**

สร้างจิตสำนึกการมีส่วนร่วมป้องกันยาเสพติดในสถานประกอบการ ด้วยการ

✓ แจกสื่อเผยแพร่การป้องกันยาเสพติด อาทิ แผ่นพับ โปสเตอร์ วิดีทัศน์ แก่นายจ้างและลูกจ้างในสถานประกอบการ

✓ ประชาสัมพันธ์ ความรู้ถึงโทษพิษภัยยาเสพติด ทักษะชีวิต (รู้เท่าทัน...ป้องกันยาเสพติด) ข้อมูลเรื่องการบำบัดรักษา และข้อมูลสถานที่ติดต่อ หน่วยงานให้บริการด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด **ผ่านสื่อตามสาย ในพื้นที่ชุมชนที่มีสถานประกอบการตั้งอยู่**

✓ ให้อาสาสมัครชักชวนประชาชนกลุ่มวัยแรงงานเข้าร่วม กิจกรรมรณรงค์ด้านการสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดในสถานประกอบการ ที่หน่วยงาน สถานประกอบการ หรือ ภาคประชาชน-ประชาสัมคม จัดขึ้น

คู่มืออาสาสมัครแรงงานในการดำเนินงานป้องกันยาเสพติด

- ✓ ถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจแก่เจ้าของสถานประกอบการ ให้เปิดโอกาสยอมรับผู้ฝ่ายการบำบัดรักษา เข้าทำงานในสถานประกอบการ
- ✓ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมทำกิจกรรมป้องกันยาเสพติดของ นายจ้างและลูกจ้างในสถานประกอบการ
- ✓ ให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ภาครัฐในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
- ✓ ฯลฯ

๓) สร้างผลงานด้านยาเสพติด ด้วยการ

- ✓ การรายงานผลในแบบสรุปผลการปฏิบัติงานของอาสาสมัครแรงงาน เกี่ยวกับการรายงานผลการดำเนินงานที่อาสาสมัครแรงงาน ดำเนินการ
  - แจกสื่อต่าง ๆ อาทิ แผ่นพับ โปสเตอร์ วิดีโอชั้น เป็นต้น (พร้อมทั้ง แบบรายชื่อสถานประกอบการ ที่อยู่ จำนวนแรงงาน ที่อาสาสมัคร แรงงานเข้าไปดำเนินการ)
  - ให้คำแนะนำ ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด และ การบำบัดรักษา
  - ฯลฯ

ขั้นตอนที่ ๒ การปฏิบัติตามแผน (ดี : Do) อาสาสมัคร

ปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ ด้วยการปฏิบัติตามกรอบแผนแนวปฏิบัติในการดำเนินงาน ข้อ ๑) สร้างภูมิคุ้มกัน ทักษะชีวิต ห่างไกลยาเสพติด และ ๒) สร้างจิตสำนึกการมีส่วนร่วม (ตามกรอบแผนการดำเนินงานด้วยรูปแบบ ๓ สร้างความตื่นเต้นป้องกันยาเสพติด)

ขั้นตอนที่ ๓ ตรวจสอบ (ซี : Check) อาสาสมัครแรงงานรายงานผล

ผลการดำเนินงานที่ได้ปฏิบัติให้เจ้าหน้าที่สำนักงานแรงงานจังหวัดทุกดีือน ตามกรอบแผนแนวปฏิบัติในการดำเนินงาน ข้อ ๓) สร้างผลงานด้านยาเสพติด รวมทั้ง ตรวจสอบ ดูว่าได้ปฏิบัติงานเป็นไปตามกรอบแผนดำเนินงานที่กำหนดไว้หรือไม่

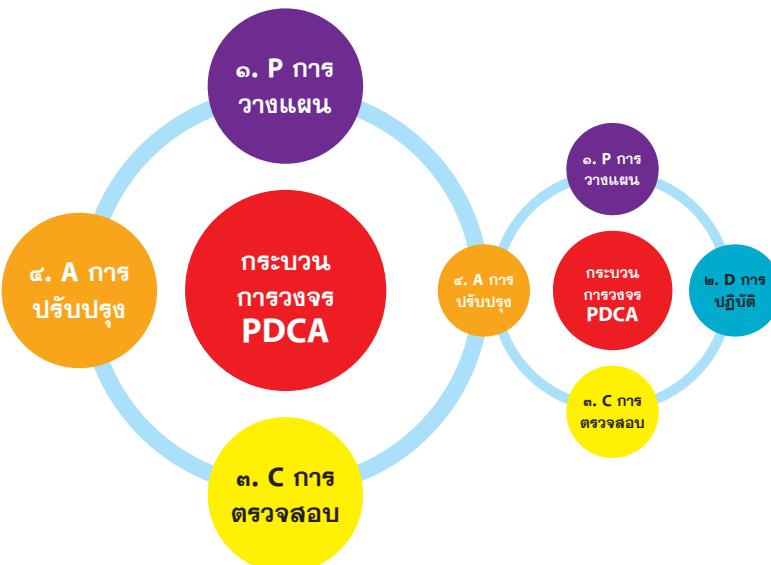
ทั้งนี้ ในการรายงานผลการดำเนินงานให้อาสาสมัครแรงงานรายงานผล เป็นประจำทุกเดือน เพื่อเจ้าหน้าที่สำนักงานแรงงานจังหวัด จัดได้รายงานผล การดำเนินงานในระบบสารสนเทศยาเสพติดจังหวัด (<http://nispa.nccd.go.th>) เพื่อให้ผู้บริหารนำข้อมูลมาใช้พิจารณาอำนวยการ กำกับ และติดตาม การดำเนินงาน ด้านยาเสพติด ในสถานประกอบการที่มีลูกจ้างต่ำกว่า ๑๐ คนลงมา ต่อไป (รายละเอียด ตามแบบสรุปผลการปฏิบัติงานฯ ตามภาคผนวก ค)

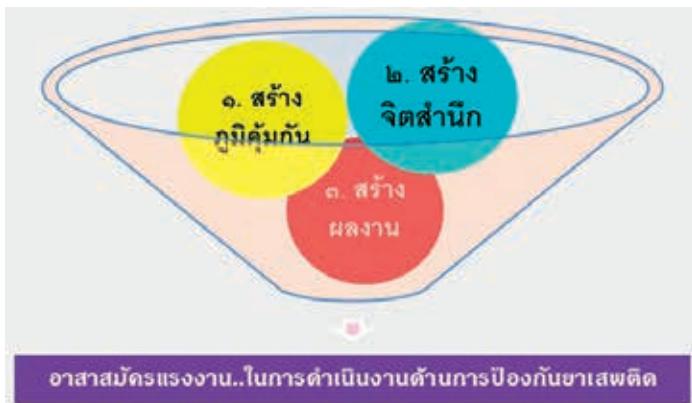
ขั้นตอนที่ ๔ การปรับปรุงให้ดีขึ้น (เอ : Action) ภายหลังจากอาสาสมัครแรงงานได้รายงานผลการดำเนินงานและได้ตรวจสอบดูแล้วปรากฏว่าพบการดำเนินงานของตนมีปัญหา อุปสรรค ข้อขัดข้อง เกิดขึ้น ให้อาสาสมัครแรงงานคิดหาแนวทางแก้ไขปัญหา อุปสรรค ข้อขัดข้องที่เกิดขึ้น เพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงานด้วยรูปแบบ **๓ สร้างความดีป้องกันยาเสพติด** ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริง

เมื่ออาสาสมัครแรงงานคิดหาวิธีปรับปรุงแนวปฏิบัติใหม่เพื่อให้การทำงานดียิ่งขึ้นแล้ว อาสาสมัครแรงงานก็จะเริ่มเข้าสู่กระบวนการวางแผนภาพอีกรอบ ด้วยการ วางแผน ปฏิบัติตามแผน ตรวจสอบ และปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น ดำเนินงานเป็นวงรอบอย่างนี้ไปเรื่อยๆ ไม่จบสิ้น ตามภาพกระบวนการข้างล่างนี้

รูปภาพ กระบวนการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดด้วยการประยุกต์ใช้วงจรคุณภาพ (พีดีซีเอ : PDCA)

รูปแบบ (โมเดล) ๓ สร้างความดีป้องกันยาเสพติด ในกระบวนการ ดำเนินงานป้องกันยาเสพติด ของ อาสาสมัครแรงงาน

ทั้งนี้ อาสาสมัครแรงงานอาจประยุกต์ใช้รูปแบบ ๓ สร้างความดีป้องกันยาเสพติดให้เหมาะสมกับการทำงานในแต่ละสถานประกอบการได้ ซึ่งรูปแบบ ๓ สร้างความดีป้องกันยาเสพติดเป็นเพียงกรอบแนวปฏิบัติในการดำเนินงานกลาง ๆ ที่อาสาสมัครแรงงาน อาจเพิ่ม - ลดกิจกรรมการดำเนินงานได้ตามความเหมาะสม โดยอาศัยกระบวนการดำเนินงานด้วยหลักวิธีคุณภาพ (พีดีซีเอ : PDCA) ปรับปรุง กิจกรรมให้เหมาะสมกับสถานการณ์มากยิ่งขึ้น

ที่มา : ๑. จากเวทีหารือรอบประเด็นเนื้อหาในคู่มืออาสาสมัครแรงงานในการดำเนินงานด้าน การป้องกันยาเสพติด กับ กลุ่มสนับสนุนเครือข่ายและประสานภูมิภาค สำนักตรวจสอบและประเมินผล กระทรวงแรงงาน เมื่อวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๕๘.

๒. สำนักพัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด สำนักงาน ป.ป.ส., คู่มือ พลังสถานประกอบการพลังด้านยาเสพติด, พิมพ์ครั้งที่ ๓, กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด บางกอกคลีอก, ๒๕๕๗.

๓. ส่วนป้องกันยาเสพติดในกลุ่มแรงงาน กองป้องกันยาเสพติด สำนักงาน ป.ป.ส., เอกสารภารกิจการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในกลุ่มแรงงาน ปี ๒๕๕๙.

๔. กระทรวงแรงงาน, คู่มือ อาสาสมัครแรงงาน, ม.ป.ท., ม.ป.ป.

๕. ศูนย์ อาชีวะรักษ์โรค. Practical PDCA. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด ชีโน ดีไซน์, ๒๕๕๗.

๓.๔ แนวทางและขั้นตอนการดำเนินงานเผยแพร่สื่อเพื่อการป้องกันยาเสพติด

- ๑) อาสาสมัครแรงงานประจำตำบล นำรายชื่อสถานประกอบการที่ได้รับจากสำนักงานแรงงานจังหวัด มาวางแผนและแนวทางการแจกสื่อให้แก่ สถานประกอบการที่มีลูกจ้างต่ำกว่า ๑๐ คนลงมา (ภายหลังจากที่สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจัดส่งมาให้สำนักงานแรงงานจังหวัด)
- ๒) อาสาสมัครแรงงาน ไปขอรับสื่อที่จะเผยแพร่ให้แก่สถานประกอบการ ณ สำนักงานแรงงานจังหวัด
- ๓) อาสาสมัครแรงงาน นำสื่อที่ได้รับไปแจกให้แก่สถานประกอบการที่มีลูกจ้างต่ำกว่า ๑๐ คนลงมา
- ๔) อาสาสมัครแรงงาน รวบรวมรายชื่อสถานประกอบการที่ได้ดำเนินการแจกสื่อไปแล้วในแต่ละเดือน เพื่อเป็นข้อมูลรายงานในแบบสรุปผลการปฏิบัติงานประจำเดือน
- ๕) อาสาสมัครแรงงาน จัดส่งสรุปผลการปฏิบัติงานให้แก่เจ้าหน้าที่ สำนักงานแรงงานจังหวัด (วันที่จัดส่งรายงานผลการปฏิบัติงานแต่ละเดือน ขึ้นอยู่กับ สำนักงานแรงงานแต่ละจังหวัดเป็นผู้กำหนด)
- ๖) อาสาสมัครแรงงานดำเนินการเผยแพร่สื่อให้แล้วเสร็จ ภายใน๓๑ กรกฏาคม

๓.๖ รูปแบบสื่อเผยแพร่การป้องกันยาเสพติด

รูปแบบสื่อเผยแพร่การป้องกันยาเสพติด อาจจะเป็น

- แผ่นพับ

- ไปสเตอร์

๗๑

โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ ให้ความรู้ ตระหนัก ถึงโทษพิษภัยยาเสพติด และสร้างภูมิคุ้มกันจิตสำนึกการมีส่วนร่วมในการป้องกันยาเสพติดในสถานประกอบการ

๓.๙ วิธีการเข้าถึงสถานประกอบการในพื้นที่

วิธีการเข้าถึงสถานประกอบการของอาสาสมัครแรงงานในการดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ มีหลักการ และเทคนิค ในการเข้าถึงสถานประกอบการที่มีลูกจ้างต่ำกว่า ๑๐ คนลงมา ที่สำคัญ ดังนี้

๑) การสร้างความไว้วางใจ (Building TRUST) ก่อนที่อาสาสมัคร จะขอความร่วมมือเจ้าของและแรงงานในสถานประกอบการให้ความร่วมมือกับภาครัฐ ใน การแก้ไข ป้องกัน และเฝ้าระวังยาเสพติด สิ่งแรกที่อาสาสมัครควรทำ คือ การสร้าง ความไว้วางใจ โดยเสริมบุคลิกภาพของตน ด้วยการ

- ✓ รับฟังเจ้าของ หรือ แรงงาน ในสถานประกอบการด้วย ความตั้งใจ และเข้าใจ
- ✓ สนทนากับเจ้าของ หรือ แรงงาน ในสถานประกอบการอย่าง เปิดเผย จริงใจ ตรงไป ตรงมา พูดสิ่งที่เป็นข้อเท็จจริง และพูดเท่าที่รู้

- ✓ ให้ความเคารพ นับถือ เจ้าของ หรือ แรงงาน ในสถานประกอบการตามสมควร
- ✓ ทำตัวให้เป็นทองแท้ คือ เปิดเผย โพร์ริงส์ ไม่มีอะไรซ่อนเร้น ตรวจสอบได้
- ✓ รู้จักขอโทษ เมื่อให้ข้อมูลผิดพลาดและแสดงความรับผิดชอบต่อเจ้าของ หรือ แรงงาน ในสถานประกอบการ

๒) การให้บริการด้วยใจ “เซอร์วิสมายด์ : Service Mind”
ในการดำเนินงานสร้างภูมิคุ้มกัน และสร้างจิตสำนึกร่วม ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ให้กับเจ้าของและลูกจ้างในสถานประกอบการนั้น อาสาสมัครแรงงานให้บริการด้วยใจ (เซอร์วิสมายด์ : Service Mind) ดังนี้

- ✓ **S = Smile (スマายด์) ดือ อ้มแย้ม :** อาสาสมัครแรงงานให้ความรู้ คำปรึกษา คำแนะนำ ฯลฯ ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ให้กับเจ้าของและลูกจ้างในสถานประกอบการด้วยการยิ้มแย้มแจ่มใส

✓ E = enthusiasm (เออนทูซีแอ่อสซิม) คือ กระตือรือร้น : อาสาสมัครแรงงานดำเนินงานด้วยความกระตือรือร้นในการสร้างภูมิคุ้มกัน สร้างจิตสำนึกร่วม และสร้างผลงาน ในการป้องกันยาเสพติด ให้กับเจ้าของและผู้ใช้แรงงาน ในสถานประกอบการ

✓ R = rapidness (เร็ว speed) ดือ ความรวดเร็ว ครบถ้วน มีคุณภาพ : อาสาสมัครแรงงานทำหน้าที่ประสานหน่วยงานต่าง ๆ ด้วยความรวดเร็ว และให้คำปรึกษาที่ครบถ้วน และรายงานผลการดำเนินงานที่มีคุณภาพ

✓ V = value (วัลลุ) ดือ มีคุณค่า : อาสาสมัครแรงงาน ต้องทราบหนักอยู่เสมอว่า การเสริมสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการ เป็นงานที่มีคุณค่า

✓ I = impression (อิมเพริสเซน) ดือ ความประทับใจ : อาสาสมัครแรงงานต้องทำงานด้วยความจริงจัง และเต็มใจตามความสามารถเพื่อให้ผู้ประกอบการและแรงงานเกิดความประทับใจ

✓ C = courtesy (เด้อดิซี) ดือ มีความสุภาพอ่อนโยน : อาสาสมัครแรงงานทำงานติดต่อกับผู้ประกอบการและแรงงานด้วยความสุภาพอ่อนโยน

✓ E = endurance (เอ็นดูรัน) ดือ ความอดทน เก็บอารมณ์ : อาสาสมัครแรงงานปฏิบัติภารกิจหน้าที่ในการสร้างภูมิคุ้มกัน และสร้างจิตสำนึกร่วม ในการป้องกันยาเสพติดให้กับเจ้าของและแรงงานในสถานประกอบการด้วยความอดทน เก็บอารมณ์ความไม่พอใจไว้ และไม่แสดงหรือพูดออกมาก เพื่อสร้างความรู้สึกที่ดีต่อกัน

✓ M = Make believe (เมด บิลฟ) ดือ มีความเชื่อ : อาสาสมัครแรงงานเชื่อว่าภารกิจหน้าที่ของตน เป็นกลไกพลังที่สำคัญของประเทศไทย ในการสร้างความสุข ความปลดปล่อย ในชีวิตและทรัพย์สินให้กับประชาชนทุกคน เป็นการปฏิบัติภารกิจหน้าที่เพื่อเป็นผืนแผ่นดินไทย

✓ I = insist (อินซิส) ดือ ยืนยัน/รับรอง : อาสาสมัครแรงงาน ยืนยัน/รับรองรายงานผลการดำเนินงานตรงกับความเป็นจริง

✓ N = necessitate (เนอะเช็สเซอะเต็ก) ดือ การให้ความ

สำคัญ : อาสาสมัครแรงงานให้ความสำคัญต่อการกิจหน้าที่ในการสร้างภูมิคุ้มกัน สร้างจิตสำนึกร่วม และสร้างผลงาน ในการป้องกันยาเสพติดในสถานประกอบการ ว่าเป็นการปฏิบัติการกิจหน้าที่เพื่อส่วนรวม

✓ D = devote (ดิ沃ต) ดือ อุทิศตน : งานป้องกันยาเสพติด

ในสถานประกอบการที่มีลูกจ้างต่ำกว่า ๑๐ คนลงมา เป็นงานจิตอาสา จิตสาธารณะ ทำประโยชน์ อุทิศตนเพื่อส่วนรวม

ที่มา : ๑. Power point นำเสนอ การบริหารทรัพยากรบุคคลนความหลากหลาย ทักษะ การบริหารจัดการทีม ตนเอง และบุคลิกภาพ เพื่อการพัฒนาภาวะผู้นำ : การสร้างความไว้วางใจ (Builing TRUST), โดย สำนักงาน ก.พ. เมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๘.

๒. คู่มือ-เทคนิคการให้บริการด้วยใจ : งานเลขานุการกิจและสภาพณารย์ กองบริหารงานทั่วไป สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหิดล.

ការដឹងទិន្នន័យ

ការដឹងទិន្នន័យ

- ក. គ្មានទិន្នន័យទៅលក្ខណៈការពាយការពាយការ
- ខ. សភាបន្ទាល់ពីការពាយការពាយការនៃការបៀវង់ការបៀវង់ការពាយការ
- គ. របៀបស្រួលការប្រើប្រាស់បញ្ហាប្រព័ន្ធដែលត្រូវបានបង្កើតឡើង

ภาคผนวก ก ความรู้เกี่ยวกับโทษพิษภัยยาเสพติด

ความรู้เกี่ยวกับโทษพิษภัยยาเสพติดที่อาสาสมัครแรงงานควรรู้... มีเนื้อหาสาระสำคัญ สรุปได้ ดังนี้

๑. ยาเสพติด คือ อะไร..?

ยาเสพติด หมายถึง สารเคมี หรือ วัตถุชนิดใด ๆ ซึ่งเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกายไม่ว่า จะโดยการกิน สูบ ฉีด ดม หรือ ด้วยวิธีอื่นใดก็ตาม ติดต่อกันในช่วงระยะเวลาหนึ่งแล้ว ก่อให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตประสาทในลักษณะสำคัญ คือ เกิดความต้องการเสพ ยาเสพติดอยู่เสมอ ต้องเพิ่มปริมาณของยาเสพติดมากขึ้นเรื่อย ๆ เมื่อถึงเวลาเสพแล้ว ไม่ได้เสพจะมีอาการอยากยาอย่างรุนแรง มีฤทธิ์ต่อจิตและประสาท และทำให้สุขภาพทรุดโทรม

● ประเภทของยาเสพติด

ประเภทของยาเสพติด สามารถแบ่งประเภทตามกรอบประเด็นที่สำคัญ ได้ดังนี้

○ จำแนกตามการออกฤทธิ์ต่อระบบประสาท แบ่งเป็น ๔ ประเภท คือ

(๑) ประเภทกดประสาท ได้แก่ ฝัน มอร์ฟิน เอ็โรอีน ยานอนหลับ ยาระงับประสาท ยกล่อมประสาท เครื่องดื่มนีนเมทุกซินิด รวมทั้ง สารระเหย เช่น ทินเนอร์ แล็กเกอร์ น้ำมันเบนซิน การ เป็นต้น

ลักษณะอาการของผู้เสพติดจะมีร่างกายซูบซีด ผอมเหลือง อ่อนเพลีย ฟุ้งซ่าน อารมณ์เปลี่ยนแปลงง่าย

(๒) ประเภทกระตุ้นประสาท ได้แก่ ยาบ้า ยาอี กระท่อม โคลเคน
ลักษณะอาการของผู้เสพติดจะมีอาการ หงุดหงิด กระวนกระวาย จิตสับสน หวานระวง บางครั้งมีอาการคลุ้มคลั่ง หรือ ทำในสิ่งที่คนปกติ ไม่กล้าทำ เช่น ทำร้ายตนเอง หรือ ฆ่าผู้อื่น เป็นต้น

๓) ประเภทหลอนประสาท ได้แก่ แอลเอสดี และเห็ดขี้ควาย เป็นต้น

ลักษณะอาการของผู้เสพติดจะมีอาการประสาทหลอน ผ่อนเพื่อง เห็นแสงสว่างพิเศษ หรือเห็นภาพหลอน ที่น่าเกลียดน่ากลัว ควบคุมตนเองไม่ได้ในที่สุดจะป่วยเป็นโรคจิต

๔) ประเภทออกฤทธิ์สมพسان คือ หั้งกระตุ้น กด และ หลอนประสาทร่วมกัน ได้แก่ กัญชา

ลักษณะอาการของผู้เสพติดมักมีอาการหวาดระ儆 ความคิด สับสน เห็นภาพลวงตา หูแว่ว ควบคุมตนเองไม่ได้ส่งผลให้ป่วยเป็นโรคจิตได้

○ จำแนกตามแหล่งที่มา เป็น ๓ ประเภท คือ

๑) ยาเสพติดตามธรรมชาติ (Natural Drugs) คือ ยาเสพติด ที่ผลิตมาจากพืช เช่น ฝิ่น มอร์ฟีน กระทอม กัญชา เป็นต้น

๒) ยาเสพติดกึ่งสังเคราะห์ (Semi-Synthetic Drugs) คือ ยาเสพติดที่มีต้นกำเนิดมาจากพืช แล้วถูกนำไปผ่านกรรมวิธีทางเคมีต่อ เพื่อผลิตเป็น ยาเสพติดกึ่งสังเคราะห์ขึ้น เช่น เฮโรอีน เดโอมอร์ฟีน แอลเอสดี ฯลฯ

๓) ยาเสพติดสังเคราะห์ (Synthetic Drugs) คือ ยาเสพติดที่ผลิตขึ้นด้วยกรรมวิธีทางเคมี เช่น แอมเฟตามีน ยาอี เอ็คต้าซี เป็นต้น

○ จำแนกตามกฎหมาย พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ แบ่งยาเสพติดเป็น ๕ ประเภท คือ

๑) ประเภทที่ ๑ ยาเสพติดให้โทษชนิดร้ายแรง ได้แก่ เฮโรอีน ยาบ้า ยาอี แอลเอสดี

๒) ประเภทที่ ๒ ยาเสพติดให้โทษทั่วไป ได้แก่ ฝิ่น มอร์ฟีน โคเคน หรือ โคคาอีน โคเดอีน และเมทาโดโน

๓) ประเภทที่ ๓ เป็นยาเสพติดให้โทษที่มีลักษณะเป็นตัวรับยา ซึ่งมียาเสพติดให้โทษประเภท ๒ ผสมอยู่ เช่น ยาแก้ไอที่มีฝิ่นหรือโคเดอีนผสม ยาแก้ท้องเสียบางชนิด

๔) ประเภทที่ ๔ สารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษ ประเภท ๓ หรือ ประเภท ๒ เช่น อาเซติคแอนไฮดริด (Acetic Anhydride) อาเซติลคลอไรด์ (Acetyl Chloride)

๕) ประเภทที่ ๕ เป็นยาเสพติดให้โทษที่มีได้เข้าข่ายอยู่ในยาเสพติดประเภทที่ ๑ ถึง ๔ เช่น กัญชา พืชกระท่อม เห็ดขี้ควาย

๒. โทษพิษภัย..ของยาเสพติด

ยาเสพติดมีโทษพิษภัยทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ พฤติกรรม ซึ่งลักษณะที่เห็นชัดเจนของผู้ที่เสพยาเสพติด คือ

⊕ ทางด้านร่างกาย

- สุขภาพทรุดโทรม ชูบผอม ไม่มีแรงอ่อนเพลีย
- ริมฝีปากเขียวคล้ำ แห้ง และแตก
- ความสะอาดลดลง เสื่อผ้า/ร่างกายสกปรก
- ผิวนองหยาบกร้าน เป็นแพลพุพอง อาจมีหนองหรือ้น้ำเหลือง

คล้ายโรคผิวหนัง

- ร่างกายได้รับบาดเจ็บจากการทำงาน
- ความสามารถในการทำงานลดลง

⊕ ทางด้านอารมณ์

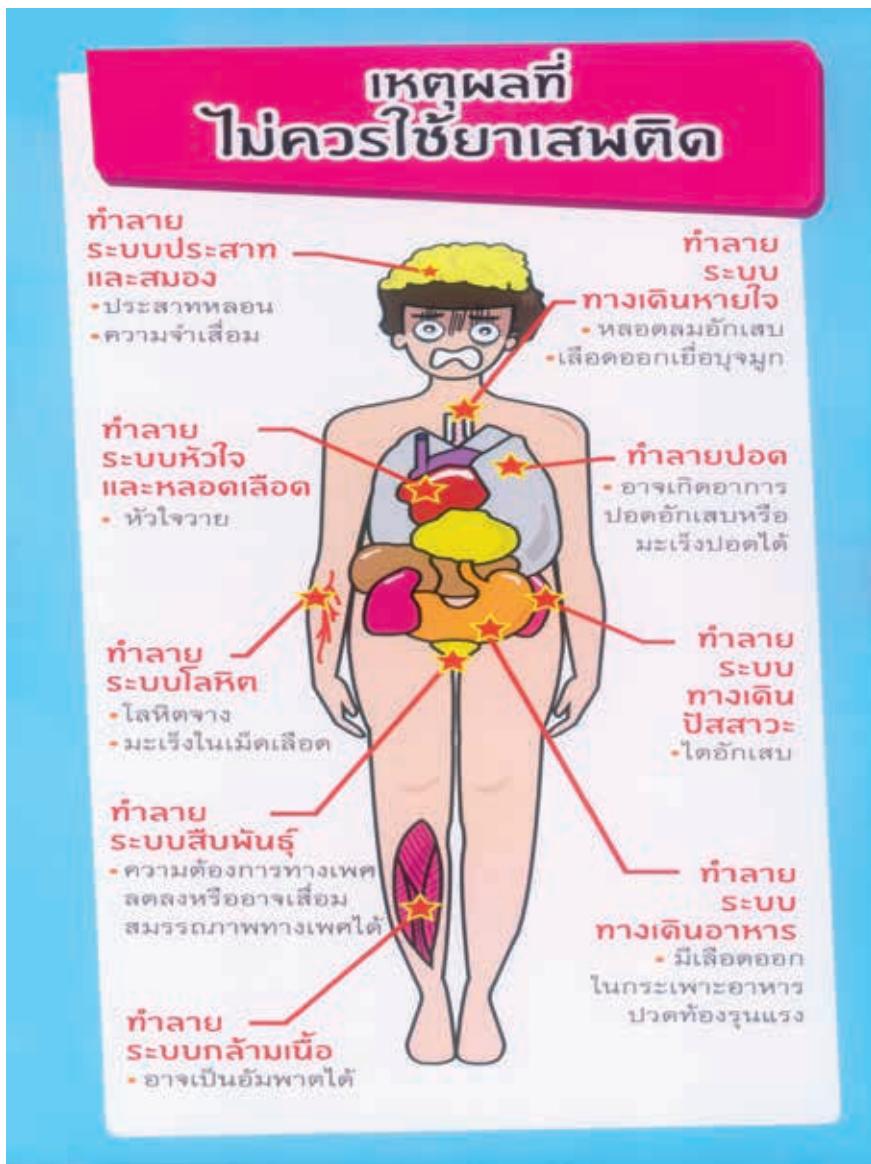
- งงๆ หงุดหงิดง่าย อารมณ์เปลี่ยนแปลงเร็ว
- นิสัยเปลี่ยนไป โดยเฉพาะขาดการใช้เหตุผล ทำตามใจตนเอง
- วิตกกังวล ซึมเศร้า

⊕ ทางด้านพฤติกรรม

- ก้าวร้าว เห็บตัว โกรก
- ชอบหลบงาน ขาดงานบ่อย ขาดความรับผิดชอบ
- ใช้เงินเปลืองผิดปกติ
- พบอุปกรณ์เกี่ยวกับยาเสพติด เช่น กระดาษฟรอยด์ ไฟแช็ก หรืออุปกรณ์ที่ใช้ในการเสพ

๑. เหตุผลที่..ไม่ควรใช้ยาเสพติด

เหตุผลที่ไม่ควรใช้ยาเสพติด เพราะมันทำร้ายอวัยวะต่าง ๆ ในร่างกาย ที่สำคัญดังนี้

๔. สาเหตุแห่ง..การติดยา

สาเหตุแห่งการติดยา มีหลายสาเหตุ ที่สำคัญสูง ได้ดังนี้

⊕ มีปัญหาชีวิตที่ทางออกไม่ได้ ครอบครัวที่ขาดความรักความอบอุ่น พ่อแม่แยกทางกัน

⊕ ความอยากรู้ อยากรลอง ต้องการให้คนอื่นเห็นว่าตนเองเก่ง กล้า และ ต้องการเป็นที่ยอมรับของเพื่อนในกลุ่ม

⊕ เพื่อนที่ติดยาซักช่วนให้เสพ เพราะต้องการหาสามาชิกเข้าร่วมเสพ ยาเสพติดด้วย หรือเพื่อขอเงินไปซื้อยามาเสพ

⊕ คิดว่ายาเสพติดช่วยให้ทำงานได้มากขึ้น เล่นกีฬาได้มากขึ้น

⊕ ใช้ยาในทางที่ผิด เช่น ยาลดความอ้วน ยานอนหลับ ยาคลายเครียด ในปริมาณมากและต่อเนื่อง

⊕ มีแหล่งมั่นสุนในชุมชน และสังคมเสื่อมถอย ขาดตัวอย่างที่ดี

๔. รู้เท่าทัน..ป้องกันยาเสพติด

✓ **ป้องกันตนเอง** ด้วยการเรียนรู้และพัฒนาทักษะที่จำเป็นในการใช้ชีวิตทำให้สามารถเชิงญากับปัญหาและต้านทานกับสิ่งที่ไม่มีอิทธิพลต่อการใช้ยาเสพติด

- ศึกษาหาความรู้ เพื่อให้รู้เท่าทันพิษภัยของยาเสพติด
- ตั้งเป้าหมายของชีวิตให้ชัดเจนและมุ่งมั่นให้ถึงจุดหมาย
- ‘ไม่ทดลองใช้ยาเสพติดทุกชนิดและปฏิเสธเมื่อถูกซักชวน’
- ระมัดระวังเรื่องการใช้ยา เพราะยาบางอย่างอาจทำให้เสพติดได้
- ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์เพื่อเสริมสร้างพลังกาย พลังใจ
- รู้จักการตอบเพื่อน รักเพื่อน และซักชวนเพื่อนไปในทางสร้างสรรค์
- เอื้อเฟื้อช่วยเหลือในทางที่เหมาะสม
- เมื่อมีปัญหา ควรปรึกษาผู้ใหญ่ หรือผู้ที่เราเคารพ ไม่ว่าจะเป็น

พ่อ แม่ ครู อาจารย์

✓ **ดูแลครอบครัว** ด้วยการสร้างความอบอุ่นในครอบครัวเป็นเหมือนเกราะอันแข็งแกร่งที่จะปกป้องสมาชิกให้ปลอดภัยจากยาเสพติด

- ร่วมสร้างความรัก ให้กำลังใจกับทุกคนในครอบครัว
- เป็นลูกที่ดีและเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับพื่น้อง

✓ **ใส่ใจชุมชน** ด้วยการมีบทบาทและมีส่วนร่วมในการป้องกันชุมชนจากปัญหายาเสพติด

○ ช่วยชุมชนและสังคมในการต่อต้านยาเสพติด แจ้งเบาะแสเกี่ยวกับยาเสพติด เเบอร์โทรศัพท์ด่วน ๑๓๔๙

✓ **ป้องกันสถานประกอบการ** จากยาเสพติด

- พนักงาน ลูกจ้าง ไม่มีสุข หรือ ไม่เข้าช่วนกันกระทำการผิด
- ช่วยกันสอดส่อง ดูแลเพื่อนร่วมงาน ไม่ให้กระทำการผิด
- ถ่ายทอดความรู้ เรื่องพิษภัยและผลเสียของยาเสพติดให้กับพนักงาน

○ กระตุนพนักงาน ลูกจ้าง ให้ร่วมมือและเข้าร่วมกิจกรรมทุกรูปแบบที่จัดขึ้นเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานประกอบการ

○ หัวหน้างาน ควรตักเตือน ให้คำแนะนำพนักงาน ลูกจ้าง ที่มีความเสี่ยงต่อการเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด

○ ให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่รัฐในการให้ข้อมูลเบาะแสการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ในสถานประกอบการ

ที่มา : ๑. สำนักพัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กระทรวงยุติธรรม, ยาเสพติด...เรื่องควรรู้, กรุงเทพมหานคร: รุ่งศิลป์การพิมพ์ (1977) จำกัด, ม.ป.ป.

๒. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, หนังสือความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับยาเสพติด, ม.ป.ท., ม.ป.ป.

๓. กองพัฒนาระบบบริการจัดหางาน กรมการจัดหางาน, ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด การทำงานทำ และการประกอบอาชีวอิสระ, ม.ป.ท., ๒๕๕๐.

๔. สำนักงาน ป.ส. กระทรวงยุติธรรม, “สร้างสุข” ให้ที่ทำงาน ไร้ยาเสพติด, ม.ป.ท., ม.ป.ป. (แผ่นพับ)

๕. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, ยาเสพติดป้องกันได้ แค่ร่วมใจและลงมือ, ม.ป.ท., ม.ป.ป. (แผ่นพับ)

คู่มืออาสาสมัครแรงงานในการดำเนินงานป้องกันยาเสพติด

คุณมืออาสาสมัครแรงงานในการดำเนินงานป้องกันยาเสพติด

ภาคผนวก ข สถานที่ติดต่อหน่วยงานให้บริการด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

สถานที่ติดต่อหน่วยงานให้บริการด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
ที่น่ารู้....มีดังนี้

๑. แจ้งเบาะแส/ข่าว เกี่ยวกับยาเสพติด

- ๑) สายด่วน ข่าว แจ้งเบาะแส เกี่ยวกับยาเสพติด สำนักงาน ป.ป.ส.
โทร. ๑๓๔๕
- ๒) สายด่วน ร้องทุกข์ - ร้องเรียน ศูนย์ดำรงธรรม กระทรวงมหาดไทย
โทร. ๑๕๖๗
  - ๓) ตู้ ปณ. ๑๒๓๔ ปทุมวัน กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐
  - ๔) ตู้ ปณ. ๑๒๓ สามเสนใน พญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐
  - ๕) ศูนย์แจ้งข่าวยาเสพติด สำนักงานตำรวจนครบาลชัตติ โทร. ๑๖๘๙
  - ๖) www.oncb.go.th

๒. ให้คำปรึกษาด้านยาเสพติด

- สายด่วนยาเสพติด สถาบันบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดแห่งชาติ
บรรมราชชนนี หรือ สถาบันรัตนภารักษ์ โทร. ๑๖๖๕
- สายด่วนสุขภาพจิต กรมสุขภาพจิต โทร. ๑๓๒๓ และ ๑๖๖๗

๓. แจ้งเหตุ/ขอความช่วยเหลือ

- กรณีเด็ก เยาวชน และครอบครัว : สายด่วน ศูนย์ประชาบดี โทร. ๑๓๐๐

๔. สถานที่เข้ารับการบำบัดรักษา

- ๑) สถาบันบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดแห่งชาติบรรมราชชนนี หรือ
สถาบันรัตนภารักษ์ โทร. ๐ ๒๕๓๑ ๐๐๘๐ - ๔

- ๒) โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า โทร. ๐ ๒๗๖๓ ๕๓๐๐ และ ๐ ๒๓๕๔ ๗๖๐๐ - ๒๙

๓) โรงพยาบาลตamarin โทร. ๐ ๒๒๐๗ ๖๐๐๐

๔) โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ โทร. ๐ ๒๒๕๖ ๔๐๐๐, ๐ ๒๒๕๖ ๔๑๘๓ และ ๐ ๒๒๕๖ ๔๔๖๒ โทรสาร ๐ ๒๒๕๖ ๔๔๖๓

๕) โรงพยาบาลราชวิถี โทร. ๐ ๒๓๕๔ ๘๑๐๘ - ๓๗ โทรสาร ๐ ๒๓๕๔ ๘๗๙๒

๖) โรงพยาบาลตากสิน โทร. ๐ ๒๔๓๗ ๐๑๒๓

๗) โรงพยาบาลทหารผ่านศึก โทร. ๐ ๒๖๔๔ ๙๔๐๐

๘) ศูนย์จิต สังคม บำบัด (ราชดำเนิน) โทร. ๐ ๒๒๕๔ ๒๐๓๙

๙) คลินิกบำบัดการติดยาเสพติด และศูนย์บริการสาธารณสุข สังกัดกรุงเทพมหานคร ๖๙ แห่ง สอปถมเพิ่มเติม ๐ ๒๓๕๔ ๔๒๓๔

๑๐) บ้านพิชิตใจ ซอยอ่อนนุช ๙๐ กรุงเทพมหานคร โทร. ๐ ๒๓๒๙ ๓๓๕๓ และ ๐ ๒๓๒๙ ๑๕๖

๑๑) โรงพยาบาลประจำจังหวัด และอำเภอทุกแห่ง

๑๒) โรงพยาบาลธัญญารักษ์ขอนแก่น โทร. ๐๔๓ ๓๔๕ ๓๙๑ - ๒

๑๓) โรงพยาบาลธัญญารักษ์อุดรธานี โทร. ๐๔๒ ๒๙๕ ๗๕๖ - ๖๐ โทรสาร ๐๔๒ ๒๙๕ ๗๕๕

๑๔) โรงพยาบาลธัญญารักษ์แม่ย่องสون โทร. ๐๔๓ ๖๑๓ ๐๕๑ - ๕

๑๕) โรงพยาบาลธัญญารักษ์เชียงใหม่ โทร. ๐๔๓ ๒๙๘ ๐๘๙ และ ๐๔๓ ๒๙๘ ๐๓๒ - ๕

๑๖) โรงพยาบาลธัญญารักษ์ปัตตานี โทร. ๐๗๓ ๔๖๐ ๓๕๑ - ๓ โทรสาร ๐๗๓ ๔๖๐ ๓๕๙

๑๗) โรงพยาบาลธัญญารักษ์สงขลา โทร. ๐๗๔ ๔๖๗ ๔๕๓ และ ๐๗๔ ๔๖๗ ๔๕๔ โทรสาร ๐๗๔ ๔๖๗ ๔๕๓

๔. ด้านด้วหายาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

- (๑) เว็บไซต์ สำนักงาน ป.ป.ส. : www.oncb.go.th
- (๒) เว็บไซต์ ศูนย์วิชาการด้านยาเสพติด : <http://nctc.oncb.go.th>
- (๓) เว็บไซต์ สถาบันบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดแห่งชาติบรรษานนี : www.thanyarak.go.th
- (๔) เว็บไซต์ กรมสุขภาพจิต : www.dmh.go.th

๕. ต้องการสอบถามแนวทางการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานประกอบการ

๕.๑ กระทรวงแรงงาน

- (๑) สายด่วนผู้ใช้แรงงาน กระทรวงแรงงาน โทร. ๑๕๔๖
- (๒) กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กระทรวงแรงงาน โทร. ๐ ๒๒๔๔ - ๔๗๑๐ - ๑ และ ๐๒ ๒๔๔ - ๔๗๑๐ - ๔
- (๓) กลุ่มสนับสนุนเครือข่ายและประสานภูมิภาค สำนักตรวจสอบและประเมินผล สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน โทร. ๐ ๒๒๓๓ ๑๑๖๔
- (๔) สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน พื้นที่ ๑ - ๑๐ กรุงเทพมหานคร
- (๕) สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดทุกจังหวัด
- (๖) สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน โทร. ๐ ๒๒๓๒ ๑๒๘๖ - ๗
- (๗) สำนักงานแรงงานจังหวัดทุกจังหวัด

๕.๒ กรุงเทพมหานคร

- สำนักงานสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร โทร. ๐ ๒๓๔๔ - ๔๒๒๖ - ๓๐
- ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล ๕๐ เขต ทั่วกรุงเทพมหานคร

๖.๓ สำนักงาน ป.ป.ส.

❖ ส่วนป้องกันยาเสพติดในกลุ่มแรงงาน กองป้องกันยาเสพติด สำนักงาน ป.ป.ส. เลขที่ ๕ ถนนดินแดง แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร ๑๐๔๐๐ โทร. ๐ ๒๒๔๕ ๙๐๘๓

(๑) สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดภาค ๑ (ปปส.ภ.๑)

พื้นที่ความรับผิดชอบ จังหวัดสมุทรปราการ นนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา สาระบุรี ลพบุรี อ่างทอง สิงห์บุรี และชัยนาท เลขที่ ๒๒๓๓ ถนนวิภาวดีรังสิต ซอยวิภาวดี ๒๕ แขวงตลาดบางเขน เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐ โทร. ๐ ๒๕๔๔ ๕๐๓๗ - ๙ โทรสาร ๐ ๒๙๕๕ ๗๒๗๐

(๒) สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดภาค ๒ (ปปส.ภ.๒)

พื้นที่ความรับผิดชอบ จังหวัดชลบุรี ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด นครนายก และสระบุรี ก้าว เลขที่ ๒๒๒/๔ ถนนพระยาสัจจา หมู่ที่ ๓ ตำบลเสม็ด อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ๒๐๐๐๐ โทร. ๐๓๘ ๔๖๗ - ๓ โทรสาร ๐๓๘ ๔๖๗ ๘๔๔

(๓) สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดภาค ๓ (ปปส.ภ.๓)

พื้นที่ความรับผิดชอบ จังหวัดนครราชสีมา สุรินทร์ ศรีสะเกษ บุรีรัมย์ อุบลราชธานี ยโสธร อำนาจเจริญ และชัยภูมิ เลขที่ ๓๓๓ ถนนราชสีมา - โขคชัย หมู่ที่ ๙ ตำบลหนองบัวศาลา อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ๓๐๐๐๐ โทร. ๐๔๔ ๓๒๗ ๐๑๕ โทรสาร ๐๔๔ ๓๒๗ ๑๐๗

(๔) สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดภาค ๔ (ปปส.ภ.๔)

พื้นที่ความรับผิดชอบ จังหวัดขอนแก่น อุดรธานี กาฬสินธุ์ ร้อยเอ็ด หนองคาย สกลนคร มหาสารคาม เลย นครพนม มุกดาหาร และหนองบัวลำภู ทรงชั้มที่ทำการป่าไม้เขต ถนนศูนย์ราชการ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐ โทร./โทรสาร ๐๔๓ ๒๔๖ ๗๙๐, ๐๔๓ ๒๔๑ ๐๒๙ และ ๐๔๓ ๒๔๕ ๔๕๙

(๕) สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดภาค ๕ (ปปส.ภ.๕)

พื้นที่ความรับผิดชอบ จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง แม่ฮ่องสอน แพร่ น่าน พะเยา และลำพูน บริเวณศูนย์ราชการเชียงใหม่ ถนนโซตนา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๐๐๐ โทร. ๐๕๓ ๑๖๒ ๔๖๘ - ๙ โทรสาร ๐๕๓ ๑๖๒ ๔๖๕

- ๖) สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดภาค ๖ (ปปส.ภ.๖)
พื้นที่ความรับผิดชอบ จังหวัดพิษณุโลก นครสรรค์ เพชรบูรณ์
กำแพงเพชร พิจิตร ตาก อุตรดิตถ์ อุทัยธานี และสุโขทัย เลขที่ ๑๑๒ หมู่ที่ ๖
ตำบลมะตุม อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๑๕๐ โทร. ๐๕๕ ๓๖๘ ๑๖๕ - ๙
โทรสาร ๐๕๕ ๓๖๘ ๑๖๕ - ๙ ต่อ ๖๑๐๐
- ๗) สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดภาค ๗ (ปปส.ภ.๗)
พื้นที่ความรับผิดชอบ จังหวัดนครปฐม กาญจนบุรี สุพรรณบุรี
ราชบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สมุทรสาคร และสมุทรสงคราม เลขที่ ๒๑๓
ถนนวิภาวดีรังสิต ซอยวิภาวดี ๒๕ แขวงตลาดบางเขน เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐
โทร. ๐ ๒๕๔๙ ๖๔๙๕๕ โทรสาร ๐ ๒๕๔๙ ๖๔๙๕๕
- ๘) สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดภาค ๘ (ปปส.ภ.๘)
พื้นที่ความรับผิดชอบ จังหวัดสุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช
ยะรังสี ภูเก็ต ชุมพร พังงา และระนอง เลขที่ ๑๐๒/๒๗ หมู่ที่ ๙ นิคมพัฒนาช้อย ๒
ตำบลชุมชนะเล อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ๘๔๑๐๐ โทร. ๐๗๗ ๖๐๒ ๕๒๗
โทรสาร ๐๗๗ ๖๐๒ ๕๒๖
- ๙) สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดภาค ๙ (ปปส.ภ.๙)
พื้นที่รับผิดชอบ จังหวัดสงขลา สตูล ตรัง พัทลุง ปัตตานี
ยะลา และนราธิวาส เลขที่ ๔๓๔ ถนนไทรบุรี ตำบลบ่ออย่าง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา
๘๐๐๐ โทร./โทรสาร ๐๗๔ ๓๑๑ ๓๕๔
- ๑๐) สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดกรุงเทพมหานคร
(ปปส.กทม.) เลขที่ ๒๑๓ ถนนวิภาวดีรังสิต ซอยวิภาวดี ๒๕ แขวงตลาดบางเขน
เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐ โทร. ๐ ๒๕๔๙ ๕๐๓๗ - ๙ โทรสาร ๐ ๒๕๔๙ ๗๕๖๔
- ๑๑) สถาบันวิชาการและตรวจพิสูจน์ยาเสพติด (สวพ.)
เลขที่ ๒๑๓ ถนนวิภาวดีรังสิต ซอยวิภาวดี ๒๕ แขวงตลาด
บางเขน เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐ โทร. ๐ ๒๕๔๙ ๑๒๗๙ โทรสาร ๐ ๒๕๔๙ ๐๓๙๙
- ที่มา : ๑. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, หนังสือความรู้ทั่วไป
เกี่ยวกับยาเสพติด, ม.ป.ท., ม.ป.ป.
๒. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, รวมบทความสำหรับ
เผยแพร่เพื่อป้องกันยาเสพติด, ม.ป.ท., ๒๕๕๘.

ภาคผนวก ๑ แบบสรุปผลการปฏิบัติงานของอาสาสมัครแรงงาน (รวมงานด้านป้องกันยาเสพติด)

แบบสรุปผลการปฏิบัติงานของอาสาสมัครแรงงาน

ตัวบล..... อําเภอ..... จังหวัด.....

ประจำเดือน..... พ.ศ. ....

กิจกรรม	ผลการปฏิบัติงาน
1. งานเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารด้านแรงงาน - สื่อวิทยุ - ติดปลั๊กประชาสัมพันธ์ - ประชุม/ประชากำ - แจ้งข้อมูลข่าวสารด้านแรงงานด้วยตนเอง - อื่นๆ (โปรดระบุ).....	จำนวน ..... คน จำนวน ..... คน จำนวน ..... คน จำนวน ..... คน จำนวน ..... คน จำนวน ..... คน
2. งานบริหารประชาสัมพันธ์กับหน่วยงาน 2.1 งานเข้าท่าทาง	- มีผู้ต้องการสมัครงานเพิ่มขึ้นครึ่ง จำนวน ..... คน
2.2 การทักทายและ問งาน	- มีผู้ต้องการฝึกอาชีพหรือใบเบิกฟาร์
2.3 งานคุ้มครองแรงงาน	จำนวน ..... คน
2.4 งานประกันสังคม	- มีผู้ต้องการรับบริการด้านคุ้มครองแรงงาน (เอกสารแนบท้าย) จำนวน ..... คน พร้อมใบเบิกฟาร์ จำนวน ..... คน
2.5 งานสืบสานประยุกต์ด้านแรงงานต่างประเทศ	- มีผู้ต้องการรับบริการด้านประเทศไทย จำนวน ..... คน พร้อมใบเบิกฟาร์ จำนวน ..... คน
3. งานสำรวจข้อมูล 3.1 ความต้องการฝึกงานที่ / ว่างงาน	จำนวน ..... คน จำนวน ..... คน
3.2 ความต้องการด้านฝึกอาชีพ	จำนวน ..... คน
3.3 แรงงานนอกกฎหมาย	จำนวน ..... คน
3.4 คณที่การ	จำนวน ..... คน
3.5 อื่นๆ (โปรดระบุ).....	จำนวน ..... คน
4. งานเผยแพร่ข้อมูลความรู้ด้านยาเสพติด 4.1 แจกสื่อเผยแพร่การป้องกันยาเสพติด - แผ่นพับ - ไปรษณีย์ - วิดีโอพับ	(แบบรายชื่อสถานประกอบการ ที่อยู่ จำนวนลูกจ้าง) จำนวน ..... แห่ง ^ๆ จำนวน ..... แห่ง ^ๆ จำนวน ..... แห่ง ^ๆ จำนวน ..... แห่ง ^ๆ จำนวน ..... แห่ง ^ๆ
4.2 ให้คำแนะนำให้ความรู้ด้านยาเสพติด	จำนวน ..... คน
4.3 ให้คำแนะนำเรื่องการปฏิรักษาด้านยาเสพติด	จำนวน ..... คน

ลงชื่อ .....
(.....)

อาสาสมัครแรงงานประจำที่อาบส.

หมายเหตุ

1) แบบเอกสารที่มีข้อlong เขียน ในส่วนครมฯงาน หรือ ใบสมัครฝึกอาชีพ และอื่นๆ

2) หากมีภาพถ่ายกิจกรรมให้แนบเข้าไป

ส่วนป้องกันยาเสพติดในกสุ่มแรงงาน
กองป้องกันยาเสพติด สำนักงาน ป.ป.ส. กระทรวงยุติธรรม
เลขที่ ๔ กนบดินแดง แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร ๑๐๕๐๐
โทร. ๐-๒๒๔๔-๐๘๐๑-๐๔ www.oncb.go.th